

Grundskolen som ramme for forebyggelse af alkoholproblemer

Budgetforligets ramme – investeringer i sundhed

Vi vil knække kurven!

Merudgifter for Aarhus Kommune

Alkoholproblemer = 219 mio. kr. årligt

Diabetes = 388 mio. kr. årligt

Rygning = 280-300 mio. kr. årligt

Data

6.000 aarhusianske børn vokser op i familier med alkoholproblemer.

Det svarer til i gennemsnit 2 børn pr. klasse.

80 % af eleverne i 9. klasse har drukket alkohol

- 72 % af dem har prøvet at være rigtig fuld

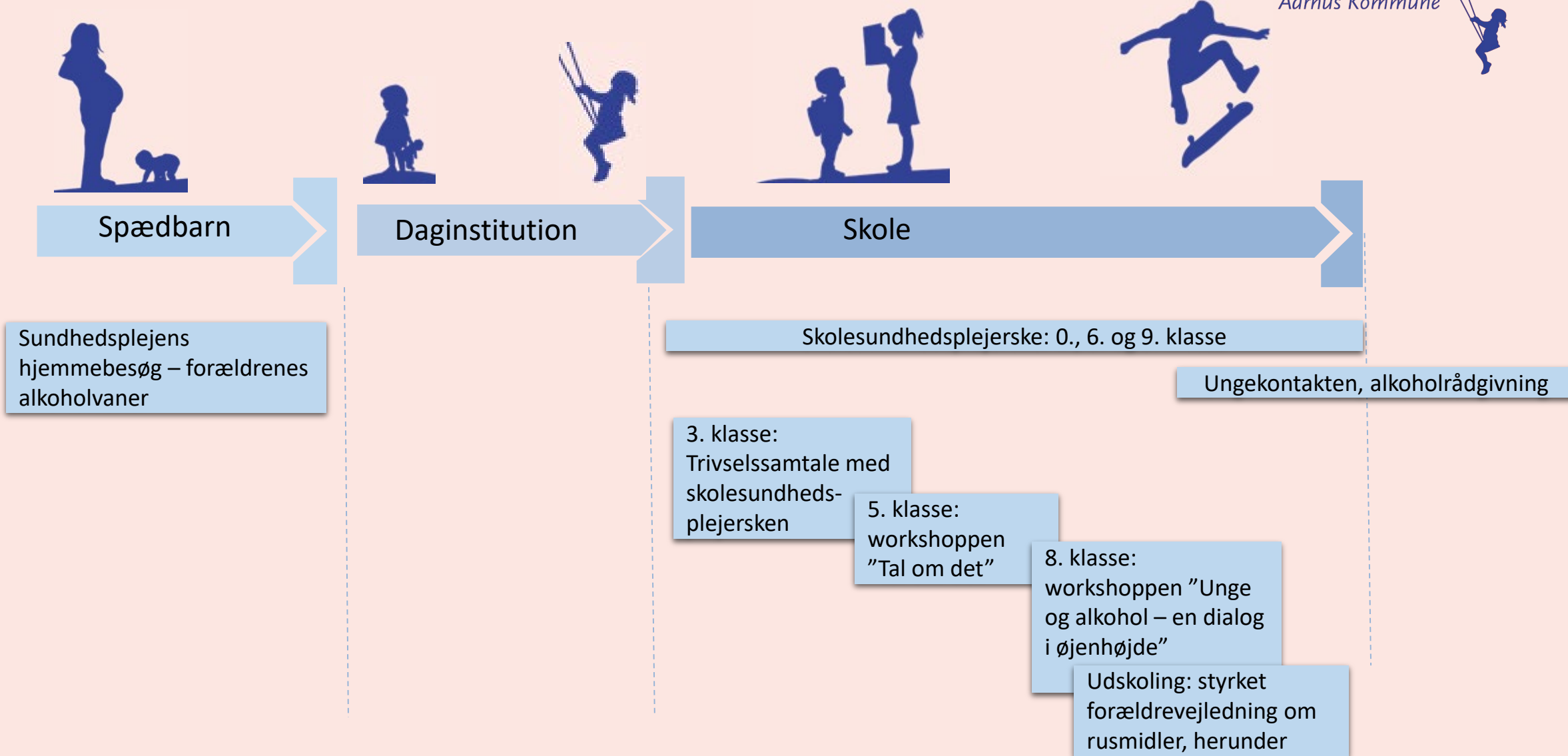
15,3 % af eleverne i 0., 6. og 9. klasse er overvægtige

20 % af eleverne i 9. klasse ryger

- 5 % ryger én gang om ugen, 5 % ryger dagligt.

- Investeringsmodellerne indgår i direktørernes sparekatalog
 - Dvs. der skal høstes en gevinst via modellerne for at de giver mening
 - Gevinsten ligger ofte et andet sted end investeringen
- Der arbejdes med kort investeringshorisont på 2-3 år
 - Dette for at sikre evaluering og opfølgning tidligt – derefter kan man beslutte sig for evt. forlængelse
- Erfaringer fra pilotprojekter, data og tidligere budgetforslag
- Omfatter *alle* skoler

Forebyggelse af alkoholproblemer - almenområdet i Børn og Unge

Opmærksomhedspunkter

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

Helheds-
tankegang

Tværfagligt

Investerings-
tankegang

Tidlig indsats

Krav til
evaluering

Systematik –
alle skoler

Tvær-
magistratsligt

Samarbejde og
kommunikation
med skolerne

Børn som pårørende

Indsats i 3. klasse

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

- Trivsel generelt, fx sygdom, dødsfald, skilsmisse, alkoholproblemer i familien, venskaber i skolen
- Informationsbrev til forældre inden samtalerne
- Informationsbrev til lærere inden samtalerne
- Information til sundhedsplejersker, temadage
- Gruppesamtaler og individuelle samtaler
- Metode, materiale, film, fortælling, små øvelser

Indsats i 3.klasse

Hvad fortæller børn mest om:

- Sygdom, fx syge søskende, forældre
- Dødsfald, fx bedsteforældre, kæledyr
- Skilsmisser
- Uvenskaber i klassen
- Alkoholproblemer

Opsamling:

- Samarbejde med forældrene
- Samarbejde med klasselæreren/ pædagog

Indsats i 5. klasse: Workshoppen ” Tal om det!”

BØRN OG UNGE
Århus Kommune

- 1½ times workshop i klassen
- Undervisning, øvelser, film og dialog om følelser og om hvordan voksnes trivsel kan påvirke børnene
- Ledes af en medarbejder fra BRUS i samarbejde med en ung med egen erfaring med forældre med alkoholproblemer
- Klassen primære lærer og skolens sundhedsplejerske deltager

Formål:

- **Almengørelse og tabubrydning i forhold til svære følelser, psykisk sygdom og alkoholproblemer**
- **At give børnene handlekompetence i form af viden om, hvor de kan søge hjælp og støtte**

Indsats i 5. klasse

BØRN OG UNGE
Århus Kommune

Før workshoppen

- Information til læreren
- Brev til forældrene

Efter workshoppen

Brev til forældrene

Formål:

- **Almengørelse og tabubrydning i forhold til trivsel, psykisk sygdom og alkoholproblemer**
- **At give forældre handlekompetence i form af viden om, hvor de kan søge hjælp og støtte**

Indsats i 8. klasse

”Unge og alkohol – en dialog i øjenhøjde”

- 1½ times workshop i alle 8. klasser i Aarhus Kommune
- Inddragende, refleksionsskabende og dialogorienteret undervisning om alkohol i øjenhøjde med eleverne
- Ingen løftede pegefingre – fokus på at tale **MED** de unge i stedet for **OM** eller **TIL** de unge
- ”Ung til Yngre”-formidling
 - Ledes af to unge undervisere på bachelorniveau (team på 10 undervisere i alt)
 - De unge bruger sig selv og egne erfaringer (spejling)
- Klassens primære lærer deltager

Formål:

- **At bidrage til en sundere alkoholkultur blandt de unge**
- **At udskyde de unges alkoholdebut**
- **At færre unge får et skadeligt alkoholforbrug**

Indsats i 8. klasse

”Unge og alkohol – en dialog i øjenhøjde”

Indhold i workshoppen

- Kahoot quiz om alkohol
- Hvorfor tale om alkohol? (statistik)
- Den gode fest (dialog)
- Flertalsmisforståelser
- Udsagnsøvelse (placering ved ja-nej-ved ikke)
- Hvordan virker alkohol? (promille)
- Mads og Monopolet (dilemma-snak)
- Hvor kan man få hjælp?

Før workshoppen

- Information til skolen/læreren

Efter workshoppen

- Brev til forældrene

Styrket forældrevejledning - Temamøder om rusmidler i udskoling

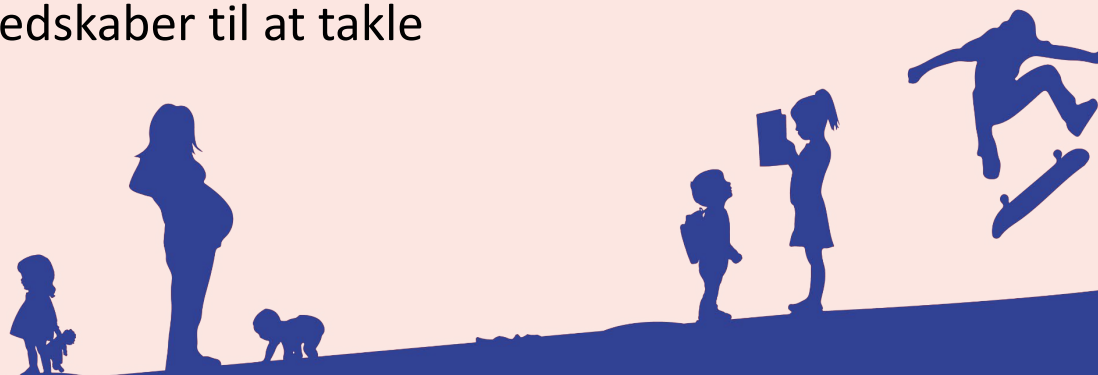

Indsatsen

Opkvalificering af lærere i udskoling til afholdelse af temaforældremøder

Formål

- At opbygge viden om rusmidler hos forældre og fagpersoner
- At sikre et systematisk samarbejde og dialog med forældrene om rusmidler
- At fremme dialogen mellem forældrene og de unge
- At udstyre skoler og klubber med de nødvendige redskaber til at takle rusmiddeludfordringer

Styrket forældrevejledning - Temamøder om rusmidler i udskolingen

- Temaforældremøder - dialog og viden om:
 - Fakta om unge og rusmidler
 - Forælderrollen
 - Overgang til ungdomsuddannelse
- Udvikling af materialer:
 - Undervisningsmaterialer til forældremøderne (lærervejledning, powerpoint, film, dialogkort og gruppeøvelser)
 - Forældrepjece: Rundt om rusmidler – en forældrevejledning
 - Vidensbank om rusmidler til fagpersoner
 - Handleplan for forebyggelse af rusmidler

Oplæg til dialog

BØRN OG UNGE
Maribo Kommune

Hvordan kan folkeskolen udgøre en brik i opsporing af familier med alkoholproblemer?

Hvilken rolle bør folkeskolen spille i at forebygge alkoholproblemer hos de unge?

Hvordan får vi politikerne i tale?

Kontaktoplysninger

Ulla Parbo Hefsgaard
programleder
uph@aarhus.dk
29209704

Ane Landgren Vinther
5. klasseindsatsen og projekt BRUS
anela@aarhus.dk
41872529

Annette Østergaard
skolesundhedsplejerske, 3. klasseindsatsen
anos@aarhus.dk
51575186

Dorthe Nissen Silberbauer
8. klasseindsatsen
dornis@aarhus.dk

Ani hagopian Larsen
Forældrevejledning i udskolingens
ahl@aarhus.dk

